

Actioncard for digitale krænkelse

UDVIDET HANDLEGUIDE

Horsens Kommune

Materialet er udarbejdet med råd og vejledning fra Sydøstjyllands Politi, Tværgående Enhed for Læring, Børn og forebyggelse ved Horsens kommune samt med inspiration fra materiale fra SSP Hjørring/SSP Jammerbugt samt Red Barnet.

Version 2026

INDHOLD

03 Forord

04 Actioncard – kort version

UDDYBENDE HANDLEGUIDE

05-06 Afdæk, vurdér og involvér

07 Dokumentér krænkelsen

08 Stop krænkelsen

09 Anmeld krænkelsen

10-11 Behandl krænkelsen

Horsens Kommune

Forord

Dette actioncard for digitale krænkelse er lavet som en guideline og støtte til den fagprofessionelle til håndteringen af digitale krænkelse af børn og unge i Horsens Kommune.

Actioncardet anvendes i situationer, hvor fagprofessionelle får viden om eller en henvendelse fra et offer for en digital krænkelse.

Vi håber, at I ved at anvende dette værktøj, kan mindske tvivl og usikkerhed samt skabe rammer, der giver plads til den relevante refleksion og den konkrete vurdering i den enkelte situation - for derved også at give plads til at tage sig af den krænkede og eventuelt krænkeren.

Sidst, men ikke mindst, bidrager det til at mindske risikoen for, at serviceniveau og behandling af en krænkelse bliver personafhængig eller tilfældig.

Actioncardet deles via SSP-Skolesamarbejdet og er desuden tilgængeligt på SSP Horsens hjemmeside:

<https://unghorsens.dk/ssp/undervisere/ungdomsuddannelser/materialer/actioncard/>

"Digitale krænkelse er ubehagelige oplevelser på digitale platforme. De omfatter handlinger, hvor billeder, videoer, indlæg, beskeder eller sider bliver anvendt på en måde, så en person føler sig truet, udnyttet, tvunget, ydmyget, udstillet, seksualiseret, diskrimineret, ked af det, bange eller bekymret".

Actioncard for digitale krænkelse

TIL FAGPROFESSIONELLE

VURDER krænkelsen

Hvem er involveret?
Hvad er der sket?
Hvor er det sket?

Overvej at inddrage professionelle, SSP eller relevante samarbejdspartnere, til at foretage jeres vurdering.

**VEJLED FORÆLDRE/
DEN KRÆNKED**

DOKUMENTER krænkelsen

Screenshots.
Videoptagelser.
Beskeder fra krænkeren.

Udover den krænkede, må KUN politiet gemme relevant indhold på egen telefon.

STOP krænkelsen

Overvej om krænkeren og dennes forældre bør kontaktes.
Anmod om at materialet slettes.
Bed om at krænkende adfærd stoppes.

Er der tale om en sag, hvor der sker politianmeldelse, tager politiet over.

**VEJLED FORÆLDRE/
DEN KRÆNKED**

ANMELD krænkelsen

Mød op på politistationen.
Eller ring på 114.
Eller anmeld på **politi.dk/anmeld**.

Det er forældrene og/eller den krænkede der anmelder. Er man dækket af egen forsikring, kan man overveje at foretage en forsikringsanmeldelse.

BEHANDL krænkelsen

Faglig sparring.
Hjælp de relevante.
Håndtering af omgivelserne.

Lav en vurdering af, hvorvidt klassekammerater, skolen og/eller forældre orienteres om krænkelsen.

Læs mere her

UDVIDET HANDLEGUIDE
DIGITALE KRÆNKELSER

Afdæk, vurder & involver ift. krænkelsen

AFDÆK

Krænkelsen skal afdækkes, før den kan vurderes - anvend konkrete spørgsmål. Beredskabet bør ikke være baseret på formodninger, hvorfor det anbefales at spørge grundigt ind til krænkelsen, selvfølgelig under hensyntagen til at det kan være sårbart for den krænkede:

Hvem er involveret, hvad er der sket, hvor er det sket osv.?

Er hændelsen begrænset til skolen/uddannelsesinstitutionen eller involverer den eksterne parter?

Hvor langt er den aktuelle deling nået ud?

I krænkelsesager med mange involverede eller mange hændelser, kan det være en fordel for den professionelle (evt. i samråd med forældrene) at lave et overblik over involverede parter.

VURDÉR

Man skelner typisk imellem to situationer, hvoraf sidstnævnte kan give grund til politianmeldelse:

- En hændelse, hvor et billede/billederne er taget eller delt i en uskyldig sammenhæng, hvor unge bekræftede hinanden, var kærester eller blot ubetænksomme eller hvor børn/unge har handlet forkert, men uden at forstå omfanget og konsekvenser heraf.
- En hændelse, hvor billedet/billederne er taget eller delt i en sammenhæng, hvor der indgår trusler, afpresning, seksuelle krænkelser, eller hvor hævn-motiver kan ligge bag hændelsen.

De relevante professionelle og ledelsen på skolen eller uddannelsesinstitutionen vurderer krænkelsen. SSP eller anden relevant samarbejdspartner kan eventuelt involveres.

Er der tale om en situation, der bør ende med en politisag, underretning og/eller pædagogisk håndtering?

Er man bekymret for barnets trivsel i forbindelse med krænkelsen eller håndtering af denne, skal der ske underretning til de sociale myndigheder.

Fortsættes på side 6

INVOLVÉR

Er den krænkede umyndig skal forældrene i udgangspunktet involveres hurtigst muligt (medmindre helt særlige forhold taler imod).

Er den krænkede myndig, vurderes det i samråd med denne, hvem der med fordel kan involveres.

Trinene **"Dokumenter"** og **"Stop krænkelsen"** kan i enkelte tilfælde komme før forældreinddragelse.

- Inddrag forældres perspektiv i forhold til hvordan skolen bedst kan hjælpe deres barn, og kom med forslag til, hvordan de kan støtte derhjemme.
- Gør opmærksom på, hvor forældrene kan få vejledning f.eks. hos den kommunale SSP-konsulent, Red Barnets rådgivning **sletdet.dk** samt gennem **offerrådgivningen**.
- Aftal med forældrene, hvornår og med hvem, der opdateres og følges op med hinanden samt om/hvordan situationen håndteres pædagogisk. Lav evt. et notat over den støtte/vejledning, man har givet familien.

Det er i udgangspunktet op til forældrene (krænkede under 18 år) og den krænkede, om der skal anmeldes jf. **"Anmeld krænkelsen"** i nærværende handleplan.

DOKUMENTÉR KRÆNKELSEN

Nogle unge vil have lyst til at slette krænkende billeder og korrespondancer for at glemme hændelsen. Men den krænkede eller dennes forældre skal gemme beviser i form af screenshots, SMS'er, chatsamtaler og lignende, da de kan bruges, hvis krænkelsen skal anmeldes på et socialt medie eller til politiet.

Den krænkede og/eller forældrene bør hjælpes til at gemme:

Screenshots, videooptagelse, beskeder fra krænker eller venner og bekendte, som skriver om krænkelsen, navne på dem, der er involveret (krænkerne og eventuelt andre ofre) og andet relevant materiale.

Professionelle (ud over politiet) skal ikke gemme materiale på hverken egen eller arbejdstelefon.

Hvis det er muligt, og sagen har en vis alvorsgrad, så sørg for at alt materialet gemmes på krænkerens telefon, så politiet har mulighed for at undersøge og sikre beviserne derfra.

STOP KRÆNKELSEN

Kendt krænker

Er sagen af en karakter, der kan håndteres pædagogisk internt på skolen eller uddannelsesinstitutionen, tages der kontakt til krænkeren og dennes forældre (hvis umyndig) og eventuelt delt materiale anmodes slettet (bed forældre om at kontrollere) og krænkende adfærd bringes til ophør.

Den hurtigste og mest effektive måde at få fjernet digitalt indhold på, er ved at den person, der har lagt indholdet op på nettet, sletter indholdet igen.

Husk også at tage højde for at det eventuelt kan være blevet delt og at det derfor også skal slettes i beskedtråde på sociale medier.

HVIS DET ER ET ANDET BARN/UNG,
DER HAR BEGÅET KRÆNKELSEN:

- Forklar personen og dennes forældre, hvorfor indholdet er krænkende, og anmod personen om at fjerne det (i det tilfælde at krænkelsen er sket ud fra uskyldig sammenhæng).
- Bed forældrene om at tjekke, at indholdet slettes fra personens enhed(er) og/eller platforme (f.eks. fotos på mobilen og gemt indhold på cloudbaserede tjenester).
- Bed forældrene om en liste over de personer, indholdet er blevet delt med i forhold til videre opfølgning.

Hvis det er en ukendt krænker

Tal med den krænkede eller den/de, der har kendskab til krænkelse(rne), om hvem der kan have udført de krænkende handlinger.

Den eller de elever, der har fortalt om krænkelse(rne), vil muligvis ikke videregive oplysningerne af frygt for negative konsekvenser fra de jævnaldrende. Her er det dog vigtigt at forsikre dem om, at de vil blive støttet gennem hele processen.

Forsøg at få slettet materiale, der evt. er delt på hjemmesider eller sociale medier gennem **redbarnet.dk/sletdet**.

ANMELD KRÆNKELSEN

Politianmeldelse

Den professionelle kan støtte og anbefale en anmeldelse, men i udgangspunktet er det forældrene og/eller den krænkede, der anmelder.

- En politianmeldelse kan være med til at give eleven en bekræftelse af, at der er tale om en lovovertrædelse, og at eleven ikke selv bør føle skyld eller skam over hændelsen.
- En politianmeldelse vil skabe mere opmærksomhed omkring hændelsen.
- En politianmeldelse i sig selv kan ikke nødvendigvis hindre, at billeddelingen fortsætter.

Muligheder for anmeldelse

Digitale krænkelser skal anmeldes på nettet:

Politi.dk > anmeld kriminalitet
(og vælg den korrekte kategori herfra)

Politiets praksis ift. digitale krænkelser gør, at det er klart det bedste, hvis anmeldelsen foregår digitalt. Hvis det giver udfordringer for den krænkede og/eller familien, kan man evt. kontakte SSP, der kan støtte den krænkede/familien i at foretage anmeldelsen digitalt.

I tilfælde med vold eller overgreb skal kommunens beredskabsplan iværksættes.

Vælger forældre at undlade politianmeldelse, trods barnets ønske herom og/eller er der tale om voldsomme og vedvarende krænkelser, som de professionelle vurderer burde anmeldes, skal det overvejes om den professionelle bør sende en underretning med baggrund i vurderingen af fare for den krænkedes trivsel og udvikling.

I dette tilfælde vil myndighedsafdelingen vurdere sagen og afklare om der skal ske anmeldelse til politiet fra myndighedsafdelingens side.

Ved tvivl, konsultér SSP-samarbejdet for hjælp til vurdering.

Forsikringsanmeldelse

Den professionelle bør anbefale, at den krænkede eller dennes forældre undersøger, om de skulle være dækket af deres egen forsikring ift. hjælp. Nogle forsikringer dækker også behov for juridisk bistand i forbindelse med en krænkelse. Alternativt kan egen læge kontaktes for et eventuelt behov for henvisning til psykolog.

BEHANDL KRÆNKELSEN

Der kan sparres med SSP ift. helhedsperspektiv på sagen, koordination mellem de involverede professionelle og lign.

Håndtering af omgivelserne

Der bør, i samarbejde med den krænkede og forældrene, være opmærksomhed på og vurdering af, hvorvidt klasse-kammerater, skolen og/eller forældre orienteres om krænkelsen.

Husk at involvere den krænkede og dennes forældre i beslutningerne. Vurdér hvad der kan gøres for at hændelsen ikke sker i fremtiden.

Går den krænkede og krænker på samme skole/uddannelsessted giver dette eventuelt anledning til særlige tiltag. Ligeledes bør der være opmærksomhed på, hvorledes en eventuel presseinteresse for krænkelsen håndteres.

Hvis krænkelsen er foregået internt på én/samme skole, er det vigtigt at vurdere muligheden for konfliktmægling mellem de forskellige parter i sagen.

Politiets konfliktråd

Tag stilling til, om skolen har sanktionsmuligheder på området, og hvad disse i givet fald indebærer, og om de skal i spil.

Har skolen en nul-tolerancepolitik kan der være tale om (midlertidig) bortvisning af elever, som deltager i krænkelse (ledelsesansvar) 1.

Den krænkede part

- Hvor påvirket er eleven af hændelsen?
- Har eleven ændret adfærd?

Er der behov for psykologhjælp eller anden eksperthjælp, som kan give eleven nogle redskaber til at lære at acceptere hændelsen og komme videre kan **TEFL** (Tværgående Enhed for Læring) kontaktes for sparring.

Tag evt. udgangspunkt i følgende:

- Snak med eleven om det skete og tag dennes følelser og oplevelser alvorligt.
- Bebrejd ikke eleven hans/hendes handlinger f.eks. ved billeddeling.
- Anerkend, at det, der ligger på nettet, aldrig kan slettes helt, men gør opmærksom på, at der er hjælp at hente.
- Forsøg at nedtone en eventuel katastrofestemning og forsøg at bevare roen hos eleven.
- Hjælp så vidt muligt offeret til at kunne forlige sig med situationen.
- Undersøg, om eleven har en ven/veninde, som kan støtte i processen.

Er der tale om en sag med afpresning, er det vigtigt at støtte eleven i, at han/hun ikke skal give efter for afpresningen.

Henvis eventuelt eleven til rådgivning og krisehåndtering af professionelle, der kan støtte eleven i en svær situation.

Red Barnet

SletDet.dk er Red Barnets rådgivning til børn og unge, der oplever, at private, grænseoverskridende eller krænkende informationer, billeder eller videoer deles uden samtykke.

Kontakt 29 27 01 01

Børns Vilkår

Børns Vilkår rådgiver børn og unge gennem Børnetelefonen.

Kontakt 116 111

Håndtering af pressen

Drøft i lederteamet evt. i samarbejde med SSP, hvordan skolen håndterer eventuelle henvendelser fra pressen.

Det er vigtigt at have fokus på at beskytte eleverne. Tag stilling til, hvordan I forholder jer, hvis pressen vil have kommentarer:

**Hvad skal henholdsvis lærere, ledere, elever og elevrådsrepræsentanter gøre, hvis medierne henvender sig?
Hvad skal der siges, og hvem udtaler sig?*

Sørg for at alle parter kender deres muligheder og beføjelser ift. pressen.

Gælder loven også på nettet?

Ja, det gør den!
Vi har samlet de love og regler, som er vigtigst
at kende, når du bruger mobil eller computer,
så du kan være på den sikre side

Læs mere på sikreside.dk

Seksuelt indhold af mindreårige

Fx at se, dele eller opbevare
seksuelle billeder eller film af
børn under 18 år

Straffelovens § 235

Straf: Bøde eller fængsel
op til 6 år

Deling af andres private oplysninger uden at have fået lov

Fx intimbilleder, festbilleder,
sms og mail sendt personligt

Straffelovens § 264d

Straf: Bøde eller fængsel
op til 3 år

Fotografering af personer på ikke-frit tilgængeligt sted uden at have fået lov

Fx intimbilleder, privatfestbilleder,
pinlige film ol.

Straffelovens § 264a

Straf: Bøde eller fængsel
op til 1/2 år

Blufærdighedskrænkelser

Fx ved at sende intimbilleder eller
sexfilm uopfordret til andre

Straffelovens § 232

Straf: Bøde eller fængsel
op til 4 år

Kigge i andres private ting uden at have fået lov

Fx telefon, pc, mail, profil, taske

Straffelovens § 263

Straf: Bøde eller fængsel
op til 1 1/2 år

Trusler

Det er lige meget om man
mener det eller ej

Straffelovens § 266

Straf: Bøde eller fængsel
op til 2 år

Identitetsmisbrug

Fx at dele manipulerede foto
eller film for at nedgøre en person

Straffelovens § 264e

Straf: Bøde eller fængsel
op til 1/2 år

Identitetstyveri

Fx at bruge en andens navn og
billede til at lave en falsk profil

Straffelovens § 264e

Straf: Bøde eller fængsel
op til 1/2 år

NEJ DEN
SIKRE
SIDE

TrygFonden | I samarbejde med POLITI